خط جوان

سلام بر شما مخاطبان همیشگی «جوان». دلگویه‌های شما عزیزان را از طریق شماره ۸۸۴۹۸۴۴۰ شنوا و پذیرا هستیم. این ستون را مسئولان و مدیران با حساسیت ویژه می‌خوانند.

■ **مشاوران املاک شمال چه زمین‌هایی را می‌فروشند؟**

بنایی‌زاده- محمودآباد: در اکثر جاده‌های شمال کشور اگر به سمت راست و چپ به خصوص در جاده‌های درون شهری نگاه کنیم، می‌بینیم از هر سه مغازه یکی به مشاور املاک و فروش ویلا و زمین و باغ اختصاص دارد. حال سؤال اینجاست که این همه بنگاه مشاور املاک کدام زمین و ساحل و جنگل را می‌فروشند؟ آیا این مسئله رسیدگی نمی‌خواهد؟

■ **اقتدار ایران در برخورد با سربازان امریکایی**

یک شهروند- خوزستان: بعد از دستگیری و آزادی سربازان نیروی دریایی امریکا، حالا اروپایی‌ها و امریکایی‌ها خوب می‌دانند که ایران در مورد حدود ارضی و سرزمین‌هایش با کسی شوخی ندارد. این حرکت به خوبی نشان داد اگر هر کشوری به خصوص این عرب‌های کوچک و نقطه‌ای بخواهند دست از پا خطا کنند، اثرشان روی زمین باقی نمی‌ماند.

نقد و نظر

علی خدایی بیجاری

نسخه‌پیچی برای «آلودگی هوا» چرتکه‌اندازی برای افزایش «گازبها»!

وقتی یک مشاور در امر اقتصاد بخواهد «سرنا»ی محیط زیست را از سرگشاد آن بزند، نتیجه چیزی غیر از زحمت و ذلت مردم نخواهد بود! چراکه به تازگی اکبر ترکان، مشاور ارشد رئیس‌جمهور، به میمنت و مبارکی وارد گود شده و گویا بر آن است که از سر کچل محیط‌زیست، تخصصی دیگر بیاموزد! چراکه در پس‌زمینه عرض اندام دولتمردان ناکارآمد، صاحبان فن و متخصصان کار کشته امر محیط‌زیست در کنار گود مانده‌اند و به جرم اینکه تفکرات سیاسی پدرخواندگان این عرصه بلازده را بر نمی‌تابند، بایکوت شده‌اند و به رغم توصیه‌های مؤکد رهبر انقلاب مبنی بر استفاده از آرا و نظرات صاحبنظرانی چون پروفسور کردوانی، رؤسای مسندنشین سازمان محیط‌زیست، که مواهب و منابع این کشور را میراث پدری خود فرض کرده‌اند، روزه سکوت گرفته‌اند! پس در این وادی قحط‌الرجال که مصداق دنیای وارونه است، کاملاً طبیعی خواهد بود که افرادی به خیال مداوای درد لاعلاج آلودگی هوا به موضوع ورود کنند که با نسخه‌پیچی‌های غیرواقع خود دردسر دیگر را برای مردم فراهم نمایند.

سند این ادعا سخنان اکبر ترکان، دبیر شورای هماهنگی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی است که در همایش «حامیان محیط‌زیست با رویکرد توسعه کیفیت محیط‌زیستی» و در پاسخ به این سؤال که اولویت دولت برای برون‌رفت کشور از وضعیت تولید گازهای گلخانه‌ای چیست، گفته که متأسفانه ما به پدیده‌ای مبتلا هستیم به نام «هدرسوزی» چراکه قیمت ارزان انرژی در کشور ما باعث ایجاد این چالش شده و با نصیحت کردن و تبلیغات پراکنده، نمی‌توان آن را جبران کرد.

ترکان در حکمی قاطع انگشت اتهام را به سوی مردم می‌گیرد و می‌گوید که مصارف خانگی و تجاری متهم اصلی آلایندگی هستند. وی در ادامه می‌افزاید: قیمت گاز طبیعی در جهان ۳۰ تا ۴۰ سنت است، اما ما همین گاز را به مردم خودمان، مترمکعبی دو سنت می‌دهیم، بعد آنها را قسم می‌دهیم که درست مصرف کنید! این دو موضوع در ضدیت با هم هستند. ترکان وضعیت انرژی کشور را با کشور ترکیه مقایسه کرده و گفته که اگر بناست درست مصرف کنیم، بهای آن نیز باید درست و واقعی باشد. تجربه نشان داده با چند تبلیغ و نصیحت مردم، فرهنگ کم‌مصرف کردن، ایجاد نمی‌شود. این درفشانی تا به اینجا نشان از آن دارد که مشاور ارشد رئیس‌جمهور شمشیر را برای مردم از رو بسته است! با این احوال چند سؤال به ذهن متبادر می‌شود که در ادامه خطاب به اکبر ترکان و همفکران او مطرح می‌شود!

یکم: گویا ترکان بر آن است تا با سفسطه‌گری و سخنانی که خالی از منطق معقول و مقبولی هستند، زمینه را برای گرانی بیش از پیش گازبها آماده کند و بر این این اقدام(!) خود، قبای گل و گشاد و نازیبنده مبارزه با آلودگی هوا بپوشاند!

دوم: در صدور قانونی که از سوی ترکان صادر شده، گویا علم آمار ول معطل است و ایشان هیچ‌گونه ارزشی برای متخصصانی که شب و روز در تلاشند تا با اتکا به علم آمار مرض اصلی را تشخیص دهند، قائل نشده است. در حالی که آمار بیانگر آن است که ۷۵ درصد از آلودگی هوا متعلق به خودروها- و به اصطلاح آلاینده‌های متحرک- است و ۲۵ درصد آن متعلق به کارخانجات و کارگاه‌هایی است که هنوز از سوخت مازوت استفاده می‌کنند.

سوم: در مراسم فوق یکی از سخنرانان صدرالدین علیپور، مدیرعامل اسبق ستاد مرکزی معاینه فنی شهرداری تهران و مشاور کنونی رئیس سازمان محیط زیست بود. وی در تاریخ ۲۰ فروردین ۹۱ در برنامه تلویزیونی «شوک» که با عنوان «مرگ خاموش» از شبکه سه سیما پخش شد، در مورد آلاینده‌های هوا آماری ارائه می‌کند و می‌گوید: ۷۰ تا ۷۵ درصد آلودگی هوای تهران را خودروها و آلاینده‌های ناشی از خودروها شامل می‌شوند. حال با وجود افزایش آلاینده‌ها در طول سه سال بعدی جای تعجب است که علیپور در این همایش همچنان نشسته و به سخنان بی‌اساس ترکان گوش فرا داده!

چهارم: جای تأسف است که مشاور ارشد رئیس‌جمهور(!) در مقایسه خود هیچ تفاوتی بین یک ایرانی و یک خارجی قائل نشده است و کشورمان را که روی میادین گاز خوابیده، با کشور ترکیه که هنوز از سوخت ذغال سنگ استفاده می‌کند، یکی دانسته. بنابراین بهتر است در این دولت عنوان «ملی» از تابلوها و لوگوهای «شرکت ملی گاز» حذف شود!

سرخط

پارک‌های جنگلی تهران در حال نابودی است

معاون حفاظت و امور اراضی اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان تهران از کاهش وسعت پارک‌های جنگلی تهران در هر سال خبر داد و علت اصلی این مسئله را ضعف مدیریت عنوان کرد.

به گزارش «جوان»، مصطفی پرویزی‌مقدم در همایش «حامیان محیط زیست» با اشاره به پارک‌های چیتگر، لویزان و سرخه حصار، آب رفتن مساحت این پارک‌های جنگلی را در مدیریت آنها دانست. وی با اشاره به وسعت اولیه پارک چیتگر که هزار و ۴۵۰ هکتار بود، افزود: اکنون فقط ۸۴۰ هکتار از عرصه‌های دست کاشت آن باقی مانده است که بخش‌هایی به علت احداث اتوبان یا عملیات عمرانی تخریب شده است. پرویزی‌مقدم هشدار داد: پارک لویزان به عنوان ریه تنفسی شهر تهران باید با جدیت محافظت شود، در غیر این صورت به این مشکل دچار خواهد شد. این مسئول ادامه داد: تهدیدهای طبیعی و انسانی زیادی طبیعت استان تهران و کشور را تهدید می‌کند، به عنوان مثال در جنوب استان تهران عرصه‌های وسیع دست کاشت با هدف جلوگیری از ورود گرد و غبار به شهر ایجاد شده بود که امروزه شاهد ورود قاچاقچیان چوب به آن عرصه‌ها هستیم. عوامل دیگری مانند آتش‌سوزی و پروژه‌های عمرانی نیز موجب تخریب عرصه‌های جنگلی شده که در جنگل‌های دست‌کاشت این تهدیدها دوچندان است. معاون حفاظت و امور اراضی استان تهران گفت: در سال‌های اخیر سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری در استان تهران اقدامات سازنده و بازدارنده‌ای انجام داده است.

سال ۹۸ آغاز سقوط در سراشیبی جمعیت

دولت در خروج از بحران جمعیتی تدبیر ندارد

گزارش یک

زهرا چیذری

عکس: جوان

آمارها می‌گوید تا بسته شدن پنجره جمعیتی و آغاز روند هشدارآمیز کاهش جمعیت کشورمان چندان زمانی باقی نمانده است. بنا به تأکید رئیس کمیته مطالعات و پایش سیاست‌های جمعیتی دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی بعد از سال ۹۸ در صورت نداشتن سیاست افزایش جمعیتی مؤثر، با کاهش میزان زاد وولد روبه رو خواهیم بود. این در حالی است که تاکنون هیچ تدبیری برای خروج از چالش جمعیتی در کشور اتخاذ نشده و برنامه‌ای عملی برای آینده جمعیت ایران در دستور کار دولت قرار ندارد.

تغییر ترکیب هرم سنی جامعه و کاهش جمعیت موضوعی است که چند سالی می‌شود در حال حرکت به مرز بحران و عبور از خطوط قرمز است. هشدارهای جمعیت‌شناسان حکایت از آن دارد که در صورت انفعال در برابر اتفاقاتی که در جامعه در حال رخ دادن است و بی‌توجهی به موضوعاتی همچون تغییر سبک زندگی، روند کاهشی ازدواج و افزایش طلاق و جا افتادن فرهنگ تک فرزندی زمان زیادی با بحران جمعیت در جامعه ایران فاصله نداریم؛ بحرانی که بخشی به پیری هرم سنی جامعه و چند برابر شدن سالمندان تا دو سه دهه آینده مربوط است و بخش دیگر به کاهش چشمگیر رشد جمعیت به گونه‌ای که اگر بی‌تفاوتی در برابر سیاست‌های جمعیتی همچنان ادامه یابد رسیدن به ایران ۳۱ میلیونی تا ۸۰ سال آینده دور از انتظار نیست، چراکه در کنار نرخ باروری نزولی از سال ۹۰ با پدیده تازه‌تری در حوزه آسیب‌های اجتماعی مواجه شدیم؛ روند نزولی ازدواج در جامعه.

خلاصه اینکه بر مبنای هشدار کارشناسان با عبور زنان دهه ۵۰ و ۶۰ از سن باروری طی سال‌های آینده کم کم پیش بینی‌های تلخ برای جمعیت کشورمان محقق خواهد شد، چراکه در حال حاضر بر اساس شواهد موجود «جمعیت» و برنامه‌ریزی برای آینده جمعیت کشور در برنامه‌های دولت جایگاهی ندارد.

■ **کاهش جمعیت با وجود افزایش موالید**

آمارها اگرچه دروغ نمی‌گویند اما می‌شود تفاسیر متعددی از آمارهای یکسان داشت. به گفته مدیرکل آمار و اطلاعات جمعیتی و مهاجرت سازمان ثبت احوال کشور از سال ۱۳۹۱ شاهد رشد نسبی موالید در کشور بوده‌ایم به گونه‌ای که رشد موالید در سال ۱۳۹۱ به میزان ۹/۲ درصد، در سال ۱۳۹۲ به میزان ۵/۳ درصد، در سال ۱۳۹۳ به میزان ۲/۴ درصد و در ۹ ماهه اول سال جاری ۵/۴ درصد بوده است. بر این اساس می‌توان نتیجه گرفت که روند رشد جمعیت کشورمان افزایشی است نه کاهشی. پس چرا جمعیت‌شناسان درباره کاهش جمعیت هشدار می‌دهند؟ دکتر محمدجواد محمودی، رئیس کمیته مطالعات و پایش سیاست‌های جمعیتی دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی در پاسخ به این سؤال «جوان» می‌گوید: به‌رغم نرخ باروری کاهشی، به خاطر جوان بودن ساختار سنی جمعیت و ازدواج متولدین دهه‌های ۶۰ و ۷۰ ما شاهد افزایش تولدها از دهه ۸۰ بوده‌ایم و این روند تا حدود سال ۹۸ هم ادامه می‌یابد. در سال‌های قبل از انقلاب و اوایل آن به دلیل تولدهای زیاد جامعه با یک افزایش رشد جمعیتی مواجه شد. در سال‌های ۵۸ تا ۵۹ ما حدود ۲/۵ میلیون تولد داشتیم، در حالی که هم اکنون حدود ۱/۵ میلیون تولد داریم. در حال حاضر افرادی که در آن سال‌ها به دنیا آمده‌اند به ۱۵ سالگی و بالاتر رسیده‌اند و گروهی را تشکیل داده‌اند که بین ۱۵ تا ۶۴ سال سن دارند. این در واقع همان پنجره جمعیتی یا به‌زعم اقتصاددانان، سود جمعیتی است. به عبارت دیگر، حدود ۷۰ درصد جمعیت بین ۱۵ تا ۶۴ سال سن دارند. اما از این به بعد ما باید انتظار داشته باشیم از تعداد افراد در سن کارمان کاسته شود. بنا به تأکید وی میزان ازدواج در ایران در سال‌های قبل از ۱۳۹۰ تقریباً روند افزایشی داشته است. در سال ۱۳۹۰ به اوج خود رسیده و پس از آن روند کاهشی را نشان می‌دهد. بنابراین به علت کاهش باروری و به تبع آن کم شدن رشد جمعیت، پنجره جمعیتی در آینده به تدریج بسته خواهد شد. بنا به تأکید این کارشناس نرخ رشد جمعیت ۱/۶ درصدی سال ۸۵ به‌رغم افزایشی بودن تولدها، در سال ۹۰ به ۳.۱ درصد رسیده است. بنابراین با فرض نرخ باروری در حدود ۱/۷ یا ۱/۸ فرزند، مطابق محاسبات مرکز آمار ایران در سال ۱۴۲۵ نرخ رشد جمعیت کشور به حدود صفر می‌رسد.

> هشدارهای جمعیت‌شناسان حکایت از آن دارد که در صورت انفعال در برابر اتفاقاتی که در جامعه در حال رخ دادن است و بی‌توجهی به موضوعاتی همچون تغییر سبک زندگی، روند کاهشی ازدواج و افزایش طلاق و جا افتادن فرهنگ تک فرزندی زمان زیادی با بحران جمعیت در جامعه ایران فاصله نداریم

■ **۸۲ درصد خانواده‌ها ۲ فرزند دارند**

به گفته علی اکبر محزون، مدیرکل دفتر آمار و اطلاعات جمعیتی و مهاجرت کشور در سال ۱۳۶۷ تصمیم سیاست تحدید موالید، وارد برنامه اول توسعه کشور شد. در سال ۱۳۶۹ شورای مجدد این سیاست تشکیل و در سال ۱۳۷۲ قانون تنظیم خانواده و جمعیت به تصویب رسید. اینها از مواردی بود که باعث کاهش جمعیت و موالید در کشورمان شد، به طوری که به لحاظ نرخ باروری کشور ما از بین ۲۶ کشور رتبه ۲۵ را به خود اختصاص داده است. وی با بیان اینکه ۳۳/۳ درصد خانواده‌های ما حداکثر یک فرزند دارند، می‌افزاید: اگر باروری به این سمت پیش رود در سال ۱۴۱۵ جمعیت کشور به ۸۴/۵ میلیون می‌رسد و در این صورت رشد جمعیت با درنظر گرفتن نرخ مرگ و میر به صفر خواهد رسید.

مدیرکل دفتر آمار و اطلاعات جمعیتی و مهاجرت کشور گفت: در نسل قبل ۷۹ درصد جمعیت حداقل سه فرزند داشتند اما در نسل جدید ۸۲ درصد از خانواده‌های ما حداکثر دو فرزند دارند.

■ **سال ۹۰ آغاز شکست منحنی ازدواج**

محزون درباره شیب کاهشی ازدواج در کشور با استناد به آمار و ارقام می‌افزاید: از سال ۱۳۹۰ با منفی ۱/۹ درصد آغاز شد و در سال ۱۳۹۱ به منفی ۵/۱، در سال ۱۳۹۲ به منفی ۶/۷ و در سال ۱۳۹۳ نیز به منفی ۶/۵ درصد رسیده است. این در حالی است که تا سال ۱۳۸۹ روند ازدواج‌ها مثبت بوده (۰/۲ درصد) اما پس از آن با رشد منفی روبه‌رو شده است. از نگاه وی این روند کاهشی در ازدواج‌ها به دو دلیل شکل گرفته که تأخیر در ازدواج تنها یکی از این دلایل است و دلیل دیگر تغییر ساختار سنی جمعیت است. به گفته وی تغییرات ساختار سنی جمعیت نشان می‌دهد که شاهد کاهش سهم جمعیت جوان بودیم به طوری که از سال ۱۳۸۵ تا ۱۳۹۰، از ۳۵/۴ درصد جمعیت جوان ۱۵ تا ۲۹ ساله به ۳۱/۵ درصد کاهش پیدا کرده و این آمار بر اساس سرشماری‌های مرکز آمار اعلام شده است.

■ **آینده ۱۵ میلیون سالمند ایرانی در ۲۰ سال بعد**

شهلا کاظمی‌پور، جمعیت‌شناس و عضو هیئت علمی دانشگاه تهران اما یک نگرانی جدی‌تر را مطرح می‌کند؛ سالخوردگی جمعیت. از نگاه این کارشناس این سالخوردگی اجتناب‌ناپذیر است و تا ۲۰ سال آینده، ۱۴ تا ۱۵ میلیون سالخورده خواهیم داشت.

این در حالی است که هم‌اکنون از ۶ میلیون سالمندی که در کشورمان زندگی می‌کنند ۲ میلیون نفر آنها زیر خط فقرند، پس در فقدان برنامه‌ریزی‌های کلان اجتماعی برای جمعیت مولد و تأمین اجتماعی سالمندان آینده روشن نیست.

گزارش ۲

نفیسه ابراهیم‌زاده انتظام

به‌رغم گذشت یک سال هنوز وعده‌های آموزش و پرورش عملی نشده است

صدور احکام دانشجو معلمان به «به زودی» حواله شد

در حالی که از بلاتکلیفی دانشجومعلمان ورودی سال‌های ۹۳ و ۹۴ و صادر نشدن احکام استخدامی آنها بیش از یک سال می‌گذرد، مسئولان ارشد آموزش و پرورش و دانشگاه فرهنگیان از حل مشکل این دسته از دانشجویان دانشگاه فرهنگیان به زودی و در آینده‌ای نزدیک خبر می‌دهند. گفتنی است وعده حل این مشکل در موعدی موسوم به «به زودی» از فروردین ۹۴ و نزدیک به یک سال است که به دانشجومعلمان داده می‌شود و تا امروز فقط در حد وعده باقی مانده است. تازه‌ترین وعده «به زودی» جمعه گذشته و به نقل از سرپرست دانشگاه فرهنگیان در رسانه‌ها منتشر شد.

مسائل دانشگاه فرهنگیان به عنوان تنها نهاد تربیت معلم در کشور بیش از مجلس و نهادهای نظارتی مورد توجه افکار عمومی و رسانه‌ها قرار گرفته است. فارغ از حساسیت مدیریت این دانشگاه و تمدید سرپرستی برای آن، در حال حاضر این دانشگاه با مسائلی مانند کاهش مدت تحصیل تعدادی از دانشجویان ورودی ۹۱ از هشت به هفت ترم مواجه است که گذراندن واحدهای درسی از سوی دانشجویان در مدت کم و در ترم‌های تابستانی و ابهام منابع برای شرکت در آزمون جامع و گذراندن خدمت سربازی و... را در پی داشته است. برگزاری آزمون جامع و ارتباط آن با حفظ یا قطع رابطه شغلی دانشجومعلمان با آموزش و پرورش نیز از دیگر مسائل دانشگاه فرهنگیان است. اما شاه‌بیت مسائل این دانشگاه به صادر نشدن احکام و در نتیجه پرداخت نشدن حقوق دانشجومعلمان ورودی‌های ۹۳ و ۹۴ برمی‌گردد. به طوری که به مرور بدهی‌های این دانشجویان به دانشگاه برای آنان مشکل‌ساز می‌شود و ممکن است معوقات آنها نیز تا مدت‌ها پرداخت نشود.

این در حالی است که آموزش و پرورش با برگزاری آزمون استخدامی و جذب خارج از فرآیند تربیت معلم نیروی انسانی و ملزم کردن استخدامی‌های جدید به گذراندن دوره‌های یک ساله تربیت معلم در دانشگاه فرهنگیان در عمل برای این دانشگاه تعهدات جدیدی رقم زده است که با توجه به زمانبدی در نظر گرفته شده برنامه‌ریزی محتوایی و عملیاتی متفاوتی با برنامه روتین این دانشگاه می‌طلبد.

■ **«به زودی»هایی که دیر می‌شود**

با این وجود از دی‌ماه سال گذشته تا کنون هر بار که صحبت از صدور احکام دانشجو معلمان ورودی سال ۹۳ به بعد مطرح می‌شود، مسئولان آموزش و پرورش با طفره رفتن از اعلام زمان دقیق آن، از عبارت «به زودی» استفاده می‌کنند. این در حالی است که از عمر خود این عبارت نزدیک به یک سال می‌گذرد. سید محمد بطحایی، معاون توسعه مدیریت و پشتیبانی وزارت آموزش و پرورش، محمود مهرمحمدی سرپرست دانشگاه فرهنگیان، محمدحسین سلیمی جهرمی رئیس مرکز برنامه‌ریزی منابع انسانی و فناوری اطلاعات و شخص وزیر از جمله مدیران ستادی آموزش و پرورش هستند که از صدور احکام دانشجویان ورودی سال‌های ۹۳ و ۹۴ دانشگاه فرهنگیان به زودی خبر داده‌اند. این در حالی است که سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی اجازه استخدام این ۱۴ هزار و ۹۰۳ نفر را اول ماه جاری صادر کرده است.

■ **به خاطر بودجه دانشگاه فرهنگیان احکام را صادر کنید!**

سرپرست دانشگاه فرهنگیان ابتدای سال تحصیلی جاری گفت: تاریخ صدور احکام دانشجو معلمان ورودی ۹۳ از ۱۳۹۴/۱/۱ خواهد بود و با لطف خداوند جای هیچ‌گونه نگرانی وجود ندارد، هر چند که ممکن است پرداخت معوقات مربوط به این احکام به لحاظ محدودیت‌های بودجه‌ای، قدری با تأخیر انجام پذیرد ولی زمان پرداخت حقوق از ۱۳۹۴/۱/۱ خواهد بود. وی افزود: احکام ۵ هزار دانشجومعلم ورودی جدید که از ابتدای مهرماه ۱۳۹۴ به جمع دانشگاه فرهنگیان ملحق می‌شوند با موافقت وزارت محترم آموزش و پرورش و مساعدت‌های سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی صادر می‌شود.

مهرمحمدی جمعه گذشته و با وجود گذشت بیش از چهار ماه از این گفته‌هایش در گفت‌وگو با رسانه‌ها اعلام کرد: مسئله صدور احکام دانشجومعلمان بحثی است که کلاً مربوط به آموزش و پرورش است و کلاً به دانشگاه به لحاظ تکالیف سازمانی هیچ ارتباطی پیدا نمی‌کند. دانشگاه نهادی است که قرار است از قبل این دانشجویان و حقوقی که برای آنها برقرار می‌شود، بخشی از بودجه خود را تأمین کند. بنابراین وقتی این احکام صادر نشده و حقوق برقرار نمی‌شود، دانشگاه از دستیابی به بخشی از منابع خود محروم می‌شود. دانشگاه فرهنگیان خود، جزو مطالبه‌کنندگان این بودجه از آموزش و پرورش است.

گزارش

حوریه ملکی

به جای سوادآموزی محدودیت در انتظار بیسوادان است

تا چند سال پیش هر بار که صحبت از بیسوادی و بیسوادان کشور به میان می‌آید، همه منتظر بودند تا خبر «جشن ریشه‌کنی بیسوادی» اعلام شود؛ جشنی که سال‌های سال است منتظرش نشسته‌ایم اما نه تنها به آن نزدیک‌تر هم نشده‌ایم بلکه باید به صورت یک سراب به آن بنگریم.

رئیس سازمان نهضت سوادآموزی کشور در آخرین اظهار نظرش در مورد برنامه‌های این سازمان در جهت ریشه‌کنی بیسوادی از طرحی صحبت کرده که به هیچ عنوان به آموزش و باسواد کردن آنها ربطی ندارد، بلکه چنین به نظر می‌رسد، این‌بار با اعمال فشار و وضع برخی محدودیت‌ها سعی دارند با زور، بیسوادان را به کلاس‌های درس بکشند. این در حالی است که در کمال تأسف باید گفت بیسوادان ایران فقط افراد مسن و سالخورده نیستند بلکه بخش اعظمی از آنها را کودکان و نوجوانان تشکیل می‌دهند. رئیس سازمان نهضت سوادآموزی کشور طرح محدودیت بیسوادان را مصوبه دولت عنوان کرده و گفته «این مصوبه از ابتدای سال ۹۵ اجرا می‌شود و شامل محدودیت در صدور گواهینامه رانندگی و صدور پروانه کسب است.»

این محدودیت‌ها در شرایطی قرار است اجرایی شوند که بر اساس آمارها در حال حاضر هیچ اطلاعاتی در مورد سطح سواد و تحصیل ۴ میلیون نفر در کشور وجود ندارد.

البته علی باقرزاده در این مورد مدعی شده «یک پایگاه اطلاعات ثبتی تهیه کرده‌ایم تا مدل شمارش و تعیین وضعیت سواد را در کشور عوض کنیم. اطلاعات سطح سواد ۴۸ میلیون نفر تا کنون تهیه شده است و ۴ میلیون نفر دیگر نیز در حال تهیه است؛ از این ۴ میلیون نفر حدود ۳ میلیون و ۵۰۰ هزار نفر بالای ۲۵ سال هستند.»

■ **وعده‌های پوشالی**

اواسط سال گذشته بود که رئیس سازمان سوادآموزی کشور اعلام کرده بود به صفر رساندن بیسوادان زیر ۳۰ سال تا پایان برنامه پنجم امکان‌پذیر است.

باقرزاده با اشاره به اینکه برای تحقق پوشش صددرصدی بیسوادان کمتر از ۳۰ سال سه برنامه کلان در نظر گرفته شد، ادامه داده بود: «انسداد ورودی بیسوادان، زیر پوشش بردن کودکان در مدارس، زیر پوشش بردن افراد ۱۰ تا ۲۰ سال و اجرای طرح با سواد کردن خانواده دانش‌آموزان از برنامه‌های ما محسوب می‌شود.»

هرچند در آن زمان قرار بود افراد ۱۰ تا ۲۰ سال در فاز نخست، جمعیت ۳۰۰ هزار نفری را به خود اختصاص دهند که تا پایان سال ۹۳ انجام و در فاز بعدی ۳۵۰ هزار نفر دیگر را شامل شود که در سال ۹۴ زیر پوشش سوادآموزی قرار گیرند. به هر حال جامعه چشم به آمارهای منتشره دوخته است و هرچه مسئولان می‌گویند را باور می‌کند. بر همین اساس سال ۹۳ رئیس سازمان سوادآموزی آمار افراد بیسواد را براساس پایگاه اطلاعات ثبتی یک میلیون و ۷۰۰ هزار نفر زیر ۵۰ سال اعلام کرد و در حالی که امروز به پایان سال ۹۴ نزدیک می‌شویم و همه منتظر شروع و اجرایی شدن برنامه ششم توسعه هستند، باید پرسید، چقدر از طرح و برنامه‌هایتان را به نتیجه رسانده‌اید و از رقم به صفر رساندن افراد بیسواد زیر ۳۰ سال که پارسال وعده‌اش را داده بودید چقدر باقی مانده است؟ و اگر این وعده عملی نشده، مشکل کجای کار است؟

باقرزاده افزود: از دفاتر امتحانی، اطلاعات بخشی از این افراد را ثبت کرده‌ایم و امیدواریم تا پایان سال، تکلیف این افراد روشن شود.

رئیس سازمان نهضت سواد آموزی در خصوص طرح محدودیت بیسوادان خاطرنشان کرد: این طرح مصوبه دولت است و از ابتدای سال ۹۵ اجرا می‌شود و شامل محدودیت در صدور گواهینامه رانندگی و صدور پروانه کسب است؛ ضمن اینکه در این طرح تعهد کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی برای توأم کردن خدمات آموزشی با خدمات حمایتی و مالی نیز پیش‌بینی شده است.

رو و خط خبر

■ متخصصان طب سنتی معتقدند خوردن و بوییدن پرتقال و نارنگی در افرادی که مشکلات گوارشی ندارند، می‌تواند موجب نشاط شود. افرادی که مشکلات گوارشی چون نفخ، کندی گوارش (یبوست مزاج)، ریفلاکس و... دارند، باید در خوردن نارنگی و پرتقال احتیاط کنند. همچنین نارنج، یکی از اعضای خانواده مرکبات است که مزاج آن، با توجه به ترشی مزه، سرد و خشک است. بوییدن نارنج و برگ آن، در همه‌گیری بیماری‌ها و فساد و آلودگی هوا مفید است. نارنج به‌عنوان چاشنی، بهتر از دیگر ترشی‌هاست چون ضرر آن برای مغز، اعصاب و بافت عصبی مانند پوست، مثانه، رحم و دهانه معده، کمتر است. زیاده‌روی در مصرف نارنج، موجب ضعف کبد و بافت‌های عصبی است و مصلح آن، عسل و شکر است.

■ سردار سیدحمید صدرالسادات، رئیس سازمان وظیفه عمومی ناجا درباره شرایط تمدید سنوات تحصیلی مشمولان دانشجو گفت: برابر تبصره یک ماده ۳۳ قانون خدمت وظیفه عمومی، دانشجویان داخل و خارج از کشور برای تحصیل در مقطع کاردانی ۲/۵ سال، کارشناسی پیوسته پنج سال، کارشناسی و کارشناسی ارشد ناپیوسته سه سال، دکترای حرفه‌ای هشت سال و دکترای تخصصی ناپیوسته شش سال مهلت تحصیل دارند. وی افزود: برابر تبصره ۲ ماده ۳۳ همین قانون چنانچه دانشجویان داخل کشور موفق به فراغت از تحصیل در مدت‌های تعیین شده شوند با ارائه نامه از دانشگاه محل تحصیل مبنی بر موافقت کمیسیون موارد خاص دانشگاه با ادامه تحصیل مشمول همراه تعداد واحدهای باقی مانده وی و در صورت داشتن شرایط فراغت از تحصیل تا دو ترم مدت سنوات تحصیلی اولیه آنها تمدید می‌شود و پس از آن نیز از یک‌سال مهلت معرفی برای تعیین تکلیف خدمت وظیفه عمومی برخوردار خواهند بود.

■ نتایج مطالعات یک تیم بزرگ از محققان در دانشگاه هاروارد که در مجله دیدگاه بهداشت و محیط زیست در اول ژانویه ۲۰۱۶ به چاپ رسید، نشان داد که با هر افزایش غلظت ذرات ریز معلق در هوا، ریسک ابتلا به بیماری‌های مرتبط با بازسازی سلول‌های عصبی بیشتر می‌شود. آنان دریافتند که با هر بار افزایش غلظت ذرات ریز معلق در هوا، افزایش معناداری از ریسک بستری شدن ناشی از این بیماری‌ها در سال مشاهده می‌شود. این افزایش ۸ درصد برای بیماری پارکینسون و ۱۵ درصد برای بیماری آلزایمر برآورد شده است.

■ رئیس هیئت مدیره سازمان تأمین اجتماعی گفت: این سازمان با اقداماتی که در حوزه برنامه‌ریزی طی دو سال گذشته انجام داده، به نقطه‌ای رسیده که می‌توانیم بگوییم برای اداره این سازمان برنامه داریم. دکتر عباس کبریایی‌زاده اظهار داشت: باید فرهنگ‌های سنتی را اصلاح و پیگیری نماییم تا هزینه‌ها و مصارف این سازمان اثربخش باشد، به عنوان مثال ۸۰ درصد هزینه‌های دارویی ما برای ۷/۵ درصد داروها صرف می‌شود و ۳ درصد از خدمات پاراکلینیکی، ۸۰ درصد از منابع را به خود اختصاص می‌دهد.

■ مدیرکل دفتر حقوقی، املاک و حمایت قضایی کارکنان آموزش و پرورش گفت: اکنون ۹۰۰ مدرسه استیجاری در کشور وجود دارد. فریدون واسعی افزود: ضرورتی ندارد که هر ماه یا هر روز در مورد مدارس استیجاری صحبت شود، زیرا تصمیم‌گیری در خصوص تمامی امور این مدارس به استان‌ها تفویض شده است، ضمن اینکه مدارس استیجاری مشکلی برای آموزش و پرورش نیست.